

PRZEDŁUŻONY (12) *part praet pass pf*

przedłużony (9), **przedłużon** (3).

e jasne; w formach złożonych o jasne; w formach niezłożonych -ón; -ono z tekstu nieoznaczającego ó.
sg m N przedłużony (4), przedłużón (2); ~ [(attrib) -ony]; ~ (praed) -ón (2), -ony (1); -ón RejAp;
-ón : -ony SarnStat (1:1). ◇ f N przedłużonã (1). ◇ D przedłużon(e)j (1). ◇ n N (praed) przedłużono
(1). ◇ pl N subst przedłużoné (2); -é (1), -(e) (1). ◇ [G przedłużonych.] ◇ A subst przedłużon(e) (1).
Sł stp s.v. przedłużyć, Cn brak, Linde XVII – XVIII w. s.v. przedłużyć.

A. O czasie (11) :

1. Długo lub dłużej trwający (7) : A śnadz iuz mi śie przicknęło iż mieśzkánie tu moie ieśt ták przedłużono *RejPs* 189v; [*RejKat* 103v; A tak oznajmujemy WM, iż ten sejm aczkolwiek tak bardzo przedłużony i zatrudniony, wszakoż [...] już koniec swój wziął dnia dzisiejszego. *ListyZygmAug* 1563/446.].

Frazy: »czas nie będzie przedłużon« [*o końcu świata*] (1): A po tym ten Anyoł [...] przyiągł przez żywiącego ná wiek wiekom [...]: iż iuz dáley czás nie będzie przedłużon [*tempus non erit amplius Vulg Apoc* 10/6] *RejAp* 84.

»[czyje] czasy, lata, [dni] (są) przedłużone« [*szyk zmienny*] (1:1): *RejPs* 54v; Miéy ty nádzieię w pánu/ á cnotliwie Swóy żywot [práwuy: będą niewątpliwie Twoje ná ziemi látá przedłużoné *KochPs* 52; [ale po drodze chodnicz bedzeczé (ut..) et protelentur dies vestri in terra possessionis vestre. aby przedluzone dny waże byly wzemy ktorą trzymacz bedzeczé *TomZbrudzBrul Deut* 5/33].

Szereg: »przedłużony i przymnażany« (1): á wśákóž táz prędkość álbo kwápliwóść w śádzeniu y odpráwówaniu niektórych kauz/ śłufźnie nie ma bydź záchowána/ á owśzem przedłużona y przymnażána [*amplianda et dilatanda JanStat* 631] *SarnStat* 154.

Wyrażenia: »dalej przedłużon« (1): *RejAp* 84 *cf* »czas nie będzie przedłużon«.

[»żywot przedłużonych wiekow«: Pierwśly [*wykładacz snów*] mu powiedział/ że iáko orzeł przechodzi wśytkie ptáśtwa gornością látania śwego: ták y żywot przedłużonych wiekow nád inśze ludzie otrzymałz. *PoklSnów* g4v.]

a. O ważności prawnej: prolongowany [do jakiego czasu (= na jak długo)] (1) : Ale ten Státut ieno dwuletni trwa, y zás do piąci lat przedłużony. *SarnStat* 695.

b. O iloczasię samogłoski: długo wymawiana (1) : Productus – Przedłużoni. [...] *Inclytus dicimus brevi media litera: insanus, producta. Calep* 854b.

2. Odłożony na inny termin, odroczoney (4) : Dilatus, Prolatus, productus – Przedłużony. *Calep* 322a, 857b.

przedłużon do kiedy (1): IEśli śpráwá będzie o Dźiedzictwo/ álbo o wielką summę pieniędzy [...]: Rok przez Śędzięgo we trzy niedziele má bydź mu náznáczón: ále o mnieyśzy dłuę/ álbo krzywdę śłowną/ do iutrá Rok niech będzie przedłużón [*in crastinum terminus prorogetur JanStat* 542]. *SarnStat* 145.

[*Wyrażenie:* »śmierć przedłużona«: Vmiéráiąc vmrześz [*Gen* 2/17] to ieśt/ [...] poczniefz tegóž dnia bydź śmiertelnym y śkáżeniu poddánym/ że przyśły twóy żywot nic inśzego nie będzie/ iedno śmierć przedłużona. *WujBib* 4b.]

a. *Dokonujący się w późnym wieku (1)* : kto mocniejszy nad Samfona kto szwyfzzy nad samuela
ato obadwa nyepłodne matky myely vyerz dzywnyefze bycz rodzenya przedluzone *PatKaz III* 105v.

B. *O tekście: zbyt długi (1)* : Tu iuz odpráwiwfzy pierwřzã tablicę Dekãlogu/ Bogu łámemu
należãcã/ części wtorey dofyć przedluzoney/ koniec vczynmy. *PowodPr* 54.

*Synonimy: A.1. długi, długotrwały; a. prorogowany, przewleczony; 2. odemkniony, odłożony,
prorogowany, przewleczony.*

Cf PRZEDŁUŻYĆ

AN